

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 2 Rhagfyr 2020

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/6687>

308

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

Datganiad y Llywydd

Dywedodd y Llywydd wrth yr Aelodau ei bod wedi cael dau gais am ddadl frys ar y cyfyngiadau coronafeirws newydd, a bod y Llywodraeth, yn y cyfamser, wedi cyflwyno cynnig ar gyfer dadl dydd Mawrth nesaf ar yr un mater. Dywedodd y Llywydd ei bod yn disgwyl y bydd y cynnig yn rhoi cyfle i'r Senedd gael pleidlais ystyrlon ar y cynnig ac unrhyw welliannau a gyflwynir, i'r bleidlais honno fod yn ddylanwadol o ran parhad y rheoliadau ai peidio. Am y rheswm hwnnw, roedd y Llywydd wedi penderfynu peidio â galw'r naill Aelod na'r llall i gynneg dadl frys i'w chynnal heddiw.

Yna, galwodd y Llywydd ar Andrew RT Davies a Sian Gwenllian i wneud sylwadau ar gyfer y cofnod.

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Dechreuodd yr eitem am 13.34

Gofynnwyd cwestiynau 1–2 a 4–9. Ni ofynnwyd cwestiwn 3. Cafodd cwestiynau 6 a 7 eu grwpio i'w hateb gyda'i gilydd. Tynnwyd cwestiwn 10 yn ôl. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Iechyd Meddwl, Llesiant a'r Gymraeg

Dechreuodd yr eitem am 14.28

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Atebwyd cwestiynau 2 ac 8 gan Y Dirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.18

I Weinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig

Llyr Gruffydd (Gogledd Cymru): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am oblygiadau'r toriadau i gyllid amaethyddol Cymru a gyhoeddwyd yn adolygiad o wariant Llywodraeth y DU ar 25 Tachwedd 2020?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.30

Gwnaeth Mike Hedges ddatganiad am – gwaith y cydlynwyr ardal leol yn Abertawe yn ystod y pandemig

Gwnaeth Ann Jones ddatganiad am – Diwrnod Rhyngwladol ar gyfer Pobl ag Anableddau – ‘Nid yw pob anabledd yn weladwy’.

5 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad – Adroddiad 02–20

Dechreuodd yr eitem am 15.34

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM7493 [Jayne Bryant \(Gorllewin Casnewydd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn ystyried Adroddiad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad, Adroddiad 02–20, a [osodwyd](#) gerbron y Senedd ar 25 Tachwedd 2020 yn unol â Rheol Sefydlog 22.9
2. Yn cymeradwyo'r argymhelliad yn yr adroddiad.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
40	9	1	50

Derbyniwyd y cynnig.

Yn unol â Rheol Sefydlog 12.18, am 15.38 cafodd y cyfarfod ei atal dros dro gan y Llywydd.

6 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu ar Effaith argyfwng COVID-19 ar newyddiaduraeth a'r cyfryngau lleol

Dechreuodd yr eitem am 15.46

NDM7491 [Helen Mary Jones \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu, Effaith argyfwng COVID-19 ar newyddiaduraeth a'r cyfryngau lleol, a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 14 Medi 2020.

[Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 4 Tachwedd 2020.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

7 Dadl ar adroddiad Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau: Datgarboneiddio trafndiaeth

Dechreuodd yr eitem am 16.19

NDM7494 [Russell George \(Sir Drefaldwyn\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau ar ei ymchwiliad: Datgarboneiddio trafndiaeth a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 14 Gorffennaf 2020.

[Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 9 Medi 2020.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

Yn unol â Rheol Sefydlog 12.18, am 16.58 cafodd y cyfarfod ei atal dros dro gan y Llywydd.

8 Dadl Plaid Cymru – Y sector bwyd

Dechreuodd yr eitem am 17.06

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7495 [Sian Gwenllian \(Arfon\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi pwysigrwydd y sector bwyd i ystod eang o agendâu polisi yng Nghymru, gan gynnwys yr amgylchedd, iechyd, yr economi a thlodi;
2. Yn gresynu at y diffyg aliniad i ddarparu polisi bwyd cenedlaethol cydlynol o fewn strategaethau a chynlluniau gweithredu bwyd Llywodraeth Cymru dros y degawd diwethaf;
3. Yn cydnabod bod pandemig COVID-19 wedi amlygu gwendidau ein system fwyd bresennol.
4. Yn canmol y rôl y mae ffermwyr a chynhyrchwyr Cymru yn ei chwarae yn y broses o gadw ein silffoedd wedi stocio.
5. Yn deall bod argyfyngau'r hinsawdd, natur a bioamrywiaeth yn cynyddu'r tebygolrwydd o dywydd eithafol a fydd yn effeithio'n sylweddol ar y system fwyd fyd-eang.

6. Yn nodi bod 14 y cant o deuluoedd â phlant yn y DU wedi profi ansicrwydd bwyd rhwng mis Mawrth a mis Awst 2020, a bod Ymddiriedolaeth Trussell wedi dosbarthu 70,393 o barseli bwyd brys yng Nghymru rhwng mis Ebrill a mis Medi 2020.

7. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) symud tuag at ddull mwy cydlynol o ymdrin â pholisi bwyd yng Nghymru drwy ddod â chomisiwn system fwyd traws-sector at ei gilydd a rhoi iddo'r dasg o ddatblygu cynllun i ddarparu system fwyd sy'n addas i genedlaethau'r dyfodol;

b) sicrhau bod systemau bwyd yn gallu gwrthsefyll ffactorau allanol yn y tymor hir, fel yr argyfwng hinsawdd;

c) datblygu gallu prosesu lleol ledled Cymru;

d) cynyddu faint o fwyd a diod o Gymru a gaiff ei gaffael drwy wasanaethau cyhoeddus.

[System Fwyd yng Nghymru sy'n Addas i Genedlaethau'r Dyfodol – Adroddiad gan y Sefydliad Ymchwil Mannau Cynaliadwy ym Mhrifysgol Caerdydd, a gomisiynwyd gan WWF Cymru](#) (Saesneg yn unig)

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
12	2	36	50

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Rebecca Evans \(Gŵyr\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod mynediad at fwyd a gwarchod yr amgylchedd yn cael ei gyflawni drwy wella sgiliau, codi incwm a galluogi gweithredu ar y cyd ar lawr gwlad rhwng cymunedau, busnesau a chyrrff cyhoeddus.

2. Yn croesawu'r adroddiad gan yr Athrofa Ymchwil Lleoedd Cynaliadwy ym Mhrifysgol Caerdydd ac yn cytuno y dylai'r mecanweithiau newydd ar gyfer seilwaith a chyflenwi gael eu llywio gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a'r pum ffordd o weithio.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru:

a) i ddod â ffermwyr, busnesau bwyd, cyrff cyhoeddus a chymdeithas sifil at ei gilydd i weithio tuag at weledigaeth ar y cyd ar gyfer system fwyd sy'n addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol;

b) i ddisodli system o daliad sylfaenol ar gyfer cymhorthdal fferm i gyflawni canlyniadau amgylcheddol yn ogystal â bwyd o safon uchel;

c) i hyrwyddo gweithio teg ac arloesi yn y sector bwyd yng Nghymru i helpu i greu mwy o swyddi sy'n cael eu talu'n dda yn yr economi sylfaenol;

d) i gefnogi prosiectau tyfu bwyd cymunedol ac ail-ddefnyddio bwyd ym mhob cymuned yng Nghymru.

[Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
29	0	21	50

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gan fod gwelliant 1 wedi'i dderbyn, cafodd gwelliant 2 ei ddad-ddethol

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod mynediad at fwyd a gwarchod yr amgylchedd yn cael ei gyflawni drwy wella sgiliau, codi incwm a galluogi gweithredu ar y cyd ar lawr gwlad rhwng cymunedau, busnesau a chyrff cyhoeddus.

2. Yn croesawu'r adroddiad gan yr Athrofa Ymchwil Lleoedd Cynaliadwy ym Mhrifysgol Caerdydd ac yn cytuno y dylai'r mecanweithiau newydd ar gyfer seilwaith a chyflenwi gael eu llywio gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a'r pum ffordd o weithio.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru:

a) i ddod â ffermwyr, busnesau bwyd, cyrff cyhoeddus a chymdeithas sifil at ei gilydd i weithio tuag at weledigaeth ar y cyd ar gyfer system fwyd sy'n addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol;

b) i ddisodli system o daliad sylfaenol ar gyfer cymhorthdal fferm i gyflawni canlyniadau amgylcheddol yn ogystal â bwyd o safon uchel;

c) i hyrwyddo gweithio teg ac arloesi yn y sector bwyd yng Nghymru i helpu i greu mwy o swyddi sy'n cael eu talu'n dda yn yr economi sylfaenol;

d) i gefnogi prosiectau tyfu bwyd cymunedol ac ail-ddefnyddio bwyd ym mhob cymuned yng Nghymru.

[Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#)

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
39	0	11	50

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

9 Cyfnod pleidleisio

Yn unol â Rheol Sefydlog 12.18, am 18.00 cafodd y cyfarfod ei atal dros dro i ganiatáu egwyl technegol cyn y Cyfnod Pleidleisio.

Crynodeb o Bleidleisiau 02.12.20

10 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.09

NDM7492 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Bywyd gwyllt eiconig Cymru: trafferthion gwiwerod coch Cymru.

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 8 Rhagfyr 2020

Daeth y cyfarfod i ben am 18.28

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 8 Rhagfyr 2020